

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 24 de Desembre de 1898

Núm. 3.786

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n províncies trimestre. . . . . 3'60
Extranger y Ultramar 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÈLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Càrril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida. Trenta hectàreas de planté.

Secció doctrinal

Notas regionalistas al extranger

AUTRIA-HUNGRIA

Los diaris txechs «Politik» y «Narodni Listy» se preocupan de la resposta imperial al missatge autonomista del any passat, resposta que l' ministre te promesa, més no voldria comunicarla fins a la obertura de la sessió de primavera de la Dieta de Bohemia. Més los txechs, avans de votar lo compromís provisional austro-húngar, insisteixen en voler coneixer aquesta resposta desde la obertura de la sessió de tres dies que va a ésser convocada la setmana després de Nadal. Aquestes dilacions agraden molt poch als autonomistas bohemis.

La Dieta de Croacia ha votat la prórroga provisional de son compromís ab Hungria. Aquesta votació ha tingut molta oposició, ja que ls oradors de la oposició desaconsellaren absolutament la renovació del compromís.

BÈLGICA

La mala llevar per tot arreu floreix. Los flamands contan entre ells alguns d' aqueixos tipos repulsius que fan l' ofici desayrat de *posa-barreras* al camí de las reivindicacions nacionalistas de son país. Com succeheix també entre nosaltres, tenen los fiancesos alguns enemichs de sa causa nacionalista, amants de la uniformitat ensopidora y servils aduladors del poder constituhit...

Efectivament, segons llegim en un diari extranger, mentres que ls flamands reivindicant ab gran entusiasme los drets de sa llengua, una societat acaba de fundarse a Gend pera la propagació de la llengua francesa (la oficial) en lo país. Aquesta societat no passa de 300 membres.—(Los flamands son alguns milions).— Los individuos de son comitè s' han pres la pena d' organisar conferencies que s' donarán en francés en localitats shont aquesta llengua es poch ó gens coneguda y s' enforarán pera familiarisar dit llenguatge entre ls flamands que l' ignoran ó l' saben poch y malament.

Nos sembla feyna perduda. Los corifeus de tan patriótica com inútil tasca son un anticuari, un advocat, un mestre de minyons, un jutje de primera instancia y un metje. Ab elements tan heterogenis, es de presumir que no s' portará molt lluny la propaganda uniformadora dels 300 flamands afrancesats. Al punt shont

ha arribat lo moviment nacionalista en lo regne de Leopold no es creible que ls esforços que s' fassan obtinjan l' éxit que tal vegada s' esperan. Com no lo grán més que algun favor oficial, la feyna que s' donarán aquells dolents flamands pera afrancesar a sos paysans no correspondrà ben segur al temps y paranas que hi esmerserán.

HOLANDA

Llegim en un diari parisench que la activa propaganda que de temps se ve fent en aquella nació pera extendre l' ús de la llengua francesa, en perjudici de la llengua nacional está produhint tals efectes contraris, que ha causat séria alarma entre ls propagandistas. Aixó fa que la obra del *afrancesament* del país estigui sofrint una crisis gravíssima. Moltes personalitats holandesas s' han declarat obertament en contra de la propaganda francesa, y alguns Consells municipals han suprimit en las escuelas primarias la ensenyansa de dita llengua forastera. Lo que passa actualment a Bèlgica en pro de la llengua flamanda ha trobat ressó a Holanda, shont s' han fundat asociaciones que no tenen altre fi que la defensa de la llengua neerlandesa, obligantse ls associats, baix jurament, a deixar d' usar los mots francesos que l' ús ha introduhit en lo llenguatge del país, tant en la conversa com en la correspondencia.

PRUSSIA

Las expulsions y las amenassas d' expulsions, diu un diari francés, s' han représ de bo y millor en la provincia de Slesvig anexionada a Prussia, malgrat las observacions de la premsa lliberal.

Veus aquí alguns fets que senyalan d' un modo particular los diaris locals: Lo rentista Dau, habitant a Ugerup, fou informat que seria expulsat del país si no separava a tota pressa al seu fill, d' edat disset anys, d' una escola superior de Dinamarca que dit jove frequentava.

Dos habitants de Sennabeck, en lo partit de Sonderbourg, pares de dos fills de dotze anys d' edat, quins assistian a una escola d' agricultura a Thume, han sigut avisats de que ls traguessin d' aquell centre docent-danés, de lo contrari serian també expulsats.

D' altra part es cuestió, s' assegura, d' expulsar del Slesvig a tots los noys danesos que estiguin instalats ó que habitin ab familias d' optants. Aquest projecte inspira a la premsa lliberal d' Alemania las reflexions que la «Gazette de Francfort» resumeix aixís:

«Podria ben ser que s' trobessin pers justificat aquestas midas alguns texts legals. Més, en tant que un govern recorre a tals medis de combatre un pretingut perill de danificació—del qual lo president superior de la provincia suposadament amenassada no regoneix per altra part de cap maners la existencia— se desacredita ell mateix de la manera més vergonyosa. Aquest sistema no dona cap forsa al germanisme; no fa sino comprómetre gravament son prestigi.»

Per tot arren aqueixos centralistes fan lo mateix. Ab la falta absoluta de sentit comú de que donan constantment mostra, se crehen que las estúpides midas correctivas produheixen bons resultats per se gollera política, essent aixís que per tot arren son contraproduhents.

Quant se convencerán de que las ideas evolucion

constantment y que lo que avuy es considerat pels usufructadors del poder com crims de lesa-nació serán demá ls únichs remeys pera tornar als pobles la pau y la seguretat de la vida que molts d' ells no tenen?

Are que tant se parla de las tentativas en favor d' una aproximació amistosa entre la Alemania y la Fransa, l' citat diari alemany declara que aquesta eventualitat no s' podrá realizar sino l' dia en que l' mot «Alsacia Lorena» hagi desaparegut del vocabulari dels homes del Estat y dels periodistas francesos. Aqueix mot, afegeix aquell diari tudesch, es lo barómetro segons lo qual la Alemania y las nacions extrangeras poden sempre coneixer, ab gran exactitut, l' estat de las relacions entre ls alemanys y ls francesos. La Alemania refusará tota conversa en tant que li sia precis temer que la conversació, una vegada empresada, sia portada, encare que fos per una simple alusió, a eixa cuestió enterament resolta per la Alemania. No saltres, diu tenim tota la rahó pera no deixar naixer lo més petit dubte, sobre aquest assumpto.

Ab lo qual cal regoneixer més lògica en los alemanys que en los francesos. ¿No es enemich l' estat francés de tot moviment regionalista; de tota reivindicació per part de las velles nacionalitats que constitueixen la moderna Fransa, no permetent, entre altres cosas, l' us en los actes públichs, civils ó relligiosos, de la llengua del país? Donchs ¿ab quin dret preté tornar a la «patria natural» (la Fransa), aquelles duas regions que desde 1871 «disfrutaban» de la «patria oficial» (la Alemania)?

Es alló dels castellans: «Justicia... pero no por mi casa».

SUECIA Y NORUEGA

Segons «Le Temps», lo rey ha declarat que no hi havia necessitat de sancionar la decisió del Storthing relativa a la adopció d' una bandera especial pera Noruega. En virtut del article 79 de la Constitució, aquesta decisió denrá ésser publicada baix la forma de Ley. Lo text de la promulgació d' aqueixes lley está ja redactat.

Es per demés dir la sorpresa y consegüent mal efecte que semblant declaració régia ha causat entre ls partidaris de la política separatista de Noruega, quins han procurat averiguar la causa de tan extrema resolució per part del soberá de las duas nacions germanes, (si be no amigas); y sembla que, fetas las averiguacions desitjadas, resulta lo següent, segons un diari:

En una audiencia concedida al Consell d' Estat, lo rey explicá l' perquè havia refusat sancionar la decisió del Storthing noruech relativa a la cuestió de la bandera. «Si,—digné,—la Suecia porta en sa bandera ls emblemas de la unió dels dos paissos, y la Noruega ls suprimeix en la seva, ls signes d' igualtat de las duas nacions desapareixerá, y, desde allavors, s' podría produhir una interpretació falsa y perjudicial, pera la Noruega, de las relacions recíprocas dels dos realms.»

Segons creyent que l' unitat entre Suecia y Noruega está moralment desfeta. Lo soberá d' abdos paissos s' enforará pera fer créure lo contrari, mes los fets

tenen sempre més forsa que totes las resolucions sobe-
ranas.

Y vingan dihent encare 'ls ilussos que 'ls pobles
tendeixen á la unitat. No pas are,

CRETA

En nostras darrereras «Notas», al ocuparnos de la
isla de Creta, donárem á conéixer una insidiosa mani-
festació del govern turc, que feu publicar com á te-
légrama per la agencia Havas, relativa als somiats
perills que d' avuy en avant correrán los musulmans
que s' estableixin ó continúhin vivint en aquella isla
deslliurada del jou del sultá y de la suposada reclama-
ció dels mahometans d' una «protecció» efectiva per
part de la Inglaterra. Diguérem que tot aixó era una
grollera artimaña d' Abdúl-Hamid, venintha á con-
firmar las següents paraulas del manifest que 'l govern
de Creta ha dirigit are de poch als habitants de la
isla.

Diu aixís: «No hi ha una sola provincia ahont los
cristians no s' hagin donat pressa en entregar llurs ar-
mas al Comité executiu de la Assamblea, lo qual testi-
monia clarament son via desitj de reconciliar-se per
sempre mes ab l' element mussulmá, ja que sense
aquest oblit de las rancúnias passadas es impossible
que 'l país repregui sa primera fesomia y que 'l
prímpep cridat á governar pogués respondre á las
esperansas que son nombrament li fa entreveure.—Las
familias cristianas que á consecuencia dels tristos
aconteixements dels quals la Creta n'ha sigut lo teatre
s' han vist obligadas á abandonar las ciutats pera re-
fugiarse á Grecia, han comensat á tornarhi en massa.
També á causa d' aquesta tornada s' esperá veure á las
familias de las provincias refugiadas en las ciutats do-
narse pressa á sa vegada á tornar á llurs vilatjes pera
entrar en possessió dels bens que en ellas hi posseheix-
en. Es un deber dels cristians del camp, no solzament
lo fer una bona acollida als mussulmans, sino també
d' assistirlos en la mida que sia possible.—A causa del
hivern y de la ruina que la major part de sas casas han
hagut de sofrir, no hi ha pera aqueixas familias altra
necessitat més urgent que la de posarse al abrigh de
las intemperies de la estació dolenta. Un sentiment d'
humanitat y de patriotisme imposa als cristians lo de-
ber de venir en ajuda de llurs pobres compatriotas, ce-
dintloshi provisionalment una part de sas casas fins al
dia en que 'ls mussulmans estigan en disposició de
poguer per sí mateixos fer reparacions de que n' estan
necessitadas llurs estadas avuy mitj arruinadas.—
Aquest exemple d' humanitat ha sigut ja donat pels
cristians en més d' una provincia y es d' esperar que
será seguit en totes las otras. Aquesta manera d' obrar
absolutament cristiana, es una prova evident, indiscu-
tible, de la dolcor y de la noblesa de carácter dels cre-
tenchs cristians y la millor resposta á donar als ad-
versaris de nostra causa, quins pretenen que si nosaltres
hem pres las armas no era pera deslliurarnos del jou
extranjer, sino pera destruhir pel fanatisme relligiós
als mussulmans y pera apoderarnos dels bens que ells
posseheixen en aquesta isla.»

¡Quin contrast no fan aquestas hermosas y verda-
derament cristianas paraulas dels «regionalistas cre-
tenchs» ab la conducta observada per los «centralistas»
y «uniformistas dels diferents Estats europeus y se-
nyaladament—per no citar-ne d' altres, donchs que no
tenim libertat per tant—per los servidors de Guiliém
II, quins, ab la major falta de caritat y d' humanisme,
y ab lo rigor policiach de que capás tot súbdit ab sa-
bre de la «civilisada» Germania, expulsan sense pietat
del territori del imperi á infelissos sense defensa pel
delicte d' estimar á sa patria molt més que al Estat
teutónich de que, per sa desgracia, forman part!

PELEGRÍ CASADES y GRAMATXES.

Posta de sol

Ultim dia de festa.

Després de la mitjdiada donava hó de veure com
devallavan per la montanya en re cants y rialles,
colíades de forasters que retornaban á ciutat contents
y satisfets de l' estade. Uns á péu, resguardants del
sol ab sombrillas de variats colors; altres enquibits
dintre tartanas guarnidas de fullam y ginesta, quins
pujats dalt d' un carro movén una gresca de mil di-
monis, pero tots alegres y ab ganas de tornarhi. Tota
aquella gentada que duránt una semana s' h-
bia retingut al cim per celebrar la diada, s' estenia per los
camins de la montanya com á riu desbordat per la
tempesta.

Lo poble semblava quedar-se sol; los pochos habi-
tants que no sortian per acompanyar sas familias s'
afanyaban en cercar lo repós qu' els feya desitjar

dias tan plens d' emocions com els passats en festa
seguida.

Un dels que baixaren, y no per compliment com
feyan bona part d' altres, sino de tot cor, fou l' Al-
bert, un xicot jove, d' uns 28 anys, y que segons de-
yan ja n' feya dos que vivia en lo poble desempenyant
la plassa de mestre.

Era home de talent, pero molt mal vist de la for-
tuna, sobre tot tenint en compte lo molt que l' havia
enamorat l' ideal de ser alguna cosa.

La seva familia si be molt rica al comensar ell la
carrera, es trobá quasi pot dir-se pobre á mitj cursar-
la. Contratemp que si bè ja de lluny preveya no
deixá de desanimarlo bastant per alcansar lo que de-
sitjava.

Apesar d' aixó no reculá del tot. Gracias á las
privacions y moltas economías á que sos pares s'
obligaren y á la ferma vocació que per l' estudi sen-
tia, lográ acabar la carrera que tan ambicionaba; un
cop aprobada, no tenint com no tenia altre cosa y
aplatat per las necessitats propias de tot home que
ab prou treballs ha lograt cursar una carrera per
guanyarse la vida, ab tot y espirar molt més alt, no
tingué més remey que fer oposicions, y encare gra-
cias, per alcansar una plassa de mestre en aquell re-
có de mon....

La festa d' aquell any fou per ell més gran y més
completa que l' altre. Atrats per la diada l' anaren á
visitar tota la familia y alguna persona coneguda.

Entre sortidas y balls varen passar junts vuit
dias que l' hi semblaren com viscuts á la gloria.

¡Com gosaren uns y altres al poguerse cambiar lo
que sentían després de tan temps sense veures!...

Per aixó sens dupte al despedirse de tots ells
sentia un sentiment de recansa que l' entrístia fins
al extrém de donarho á coneixer per més que s' es-
forsaba en amagarho.

Los veyá marxar y sentia com la pena s' ensenyo-
ria de son cor. Al veurer com s' allunyaban, formant
una col a alegre y satisfeta, s' trobaba més sol que
may dintre aquell niu que l' hi había endormiscat la
fogositat de la seva ánima.

—Adeu siau, pensaba mentres los perdia de vista.
—Adeu, l' hi contestaba una veu tan entrístida
com la seva pero més esperensada.

Ell se l' escoltaba extasiat y com si la sentís de la
vora.

—Adeu... repesía... y la tarde anaba perdent per
moments sa claror viva per altre de somorta y es-
llenguehida... Las tacas rojas que deixaba lo sol
cuant poch á poch s' anaba amagant darrera las mon-
tanyas, s' enfosquieren fins ha quedarse amaratadas.

Lo cel esgroguehit perdé també son color per un
gris blavós que l' enterbolía...

¡Quina tristesa més fonda no l' hi donaba aquest
cambi que tan s' agermanaba ab lo desconsol que
sentia dintre seu!...

Tot l' hi parlaba d' una quietut que l' acobardia;
aquell repós li feya fredat; per més que lluytaba, la
seva ánima, horas antes tan agitada, sentia com es
deixaba trabar per un desfaliment que l' acogulaba.

Entre aquella colla que marxaba y que ja no ve-
ya, hi había també la seva llum, lo sol d' altres
temps, recorts d' emocions passadas pero que al ve-
res altra vegada habían rebrotat més ufanasas que
may...

¡Ilusions revifadas ab llágrimas del recort, poch
llarga es sa durada!..

¡Sol á la porta!

Quin' hora més trista es aquella en que veyém
enfosquir tot lo que tenim al entorn nostre...

Aixó mateix devia pensar ell per quant ploraba al
contemparlo. Ja no restaba casi gens de claror,
aquella negror moments avans indesisa s' había anat
estenenent fins á cobrirho tot.

Lo seu cor s' afanyaba en esp'icarse, porque en
mitj d' aquella negror que l' rodejava tenia moments
en que l' ánima l' sonreya.

¿Per qué? s' preguntaba.

Y era que l' esperansa l' aconsolaba recordantli
que aquella llum tornaria, qu' escamparia dolls de
claror per retornarli lo goig qu' enyoraba. Aquell sol
tornará ha brillar estenenent sos rajos per boscos y se-
rres, per planurias y montanyas. Com avuy, tindrà
demá l' esclat de llum que dona vida...

Ella aixís ho creu, tot just marxa y ja pensa altre
vegada en sa nova sortida; ¡aquell cor apassionat es
daleix per donar á qui pugui guardarli, tot lo carinyo
que tenia dintre. Enamoradas de qui necessita viu-
rer, espera revivar las flors que més l' hi somrihuen...
no vol pas altre goig que l' d' aixugalshi lo plor de
veures anyoradas.

A. S. VILAPLANA.

Observacions Meteorológicas
del dia 23 de Desembre de 1898
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroides	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estad. del cel	Observ. particular
9 m.	761	82		4'3	Nuvol	
3 t.	763	81			Ras	

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 19	3	7	S.	Cumul	0'5
3 t.	Sombra 14		11	S.		0'3

Sessió del Ajuntament

Se celebrá ahir de segona convocatoria presidida
per lo M. Ilre. Sr. Alcalde don Joseph M.ª Borrás y
Sardá y ab asistencia dels regidors senyors Font de
Rubinat, Massó, Más, Bartuli, Casaguada y Mayner.

S' aprobá l' acta de la anterior.
La Corporació municipal quedá enterada que 'ls
B. O. de la provincia no han publicat cap disposició
d' interés pera ella.

Enterat lo Consistori que 'l 31 del actual acaba la
prórroga concertada ab la societat «Gas Reusense»
pera l' alumbrat públich s' acordá demanar nova pró-
rroga de sis mesos á fi de tenir temps de confeccionar
lo plech pera treure á subasta aquest servey.

Donada compte d' unas sollicituts firmadas per don
Bernet Llagostera y Olena y don Pere Llagostera y
Guinovart demanant que se 'ls retornés unas fincas
adjudicadas al Ajuntament mitjansant pagar la con-
tribució y gastos d' expedient s' acordá rebutjarlas.

S' aprobá 'l dictámen de la Secció de Foment con-
cedint permís á don Joseph M.ª Bofarull pera reformar
la fatxada de varias de sas casas.

La mateixa secció de Foment autorisá al propietari
don Sacarías Homs pera que fassi anar las ayguas á
una cloaca del Municipi.

Y acabá 'l despaig ordinari.
S' acordá que la secció corresponent dongui dictá-
men sobre 'l sou que 's pot donar al Inspector del
mercat per lo treball d' inspeccionar la virám, y que
's demani á aquest digui quina hora del dia pot ser
més apropiat pera la matansa dels tocinos en lo Ma-
tadero general.

S' acordá concedir un mes de llicencia al regidor
D. Genaro Bartuli.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar, s'
aixecá la sessió.

Nos prega la Administració Subalterna de Correus
fem constar que totes las tarjetas depositadas en lo
bussó aquets dias ab motiu de las felicitacions de Pa-
scuas, deuen anar obertas ab sello quart de céntim
pera sa lliure circulació, excepte las del interior que
deuen franquejarse ab cinch céntims.

A Santiago de Galicia hi tenim detingut un plech,
que suposém serán originals, porque hi faltan 8 cénti-
ms de franqueig.

May nos hauríam pensat que per vuyt céntims no
tingués crédito Lo SOMATENT, donchs ni que la lley
mani que s' aturi la correspondencia que no va degu-
dament franquejada, quan se tracta d' originals d' im-
premta res costaria enviarla, reclamant en la Adminis-
tració de la població ahont se publica 'l periódich l'
import de lo que faltés

¡Oh! y aquesta lley es noveta del Juliol d' en-
guany.

Aixís comensa la regeneració d' un poble.

En lo Cinematógrafo del carrer de Llovera, 47, s'
exibirán com últims dias un magnífich y variat pro-
grama en vistas totes recent arribadas de París, entre
las quals hi ha «Las preciosas y renombradas profes-
sions de setmana santa á Sevilla», «Un gran incendio á
Londres», «Pas de dos tunels», «Tempesta en lo mar»,
«Panorama del port de Barcelona», «Un ball» en co-
lors y moltas otras de gran novetat no exhibidas enca-
ra á Espanya.

Com l' espectacle no deixará de ser molt agradable
é important creyém que será visitat per tot lo poble en
general.

Hem rebut lo número de la «Revista de Sports» co-
rresponent al mes passat, lo qual conté un interessant
sumari pera 'ls aficionats al «pedal» y fins pera 'ls que
no ho son, donchs que en ell se contesta á aquell xim-
plet de Lucio Laprida, que desde las columnas de

«Barcelona Sports» l'hi ha donat la mania d'insultar a Reus y atacar a nostres vehins.

Ell no s' defensa de lo que nosaltres li diguérem y ab nosaltres lo *Diario y La Autonomia*, pero d'escriure nous insults ja se'n cuida.

Pobret *Laprida*! casi ns venen gans de compadirlo seriament.

Sembla que va de bó lo de regenerar lo país.

O sino que ho digan los que assisteren a la darrera sessió de la Diputació Provincial de Barcelona, en que s doná compte d'una Real Ordre denegant una Exposició de Corporacions oficials y particulars respecte a la introducció de ceps americans, per lo motiu de que ja s' coneix lo remey contra 'l *black root*.

D'una cosa va venir l'altra y allí s' sentiren unas cosas tan grossas y tan demostrativas de la paternal administració que sofreix Catalunya, que indignavan y entristíen al sortir dels llabis dels diputats.

Prou s' escarrassá l' intelligent agricultor don March Mir en fer veure lo perjudicial que es pera la viticultura la desditzada R. O.; prou lo senyor Maristany esplicá la trista situació en que s' troba la Junta d'Obras del Port, a mercé d' un inginyer imposit, sense la més petita llibertat d' administrarse lo seu que, per altra part, no se li deixa tenir en son poder; prou lo senyor Benet y Colom troná contra 'l centralisme... més al últim ja veurem com no s' farà res, fora d' alguna «*entata y razonada exposició*».

Per menys motiu, en altre temps, dimitia en pes una corporació avans que sometres a lleys tan... «*regeneradoras*».

Aquesta «*regeneració*» actual té trassas d' assemblarse a las «*casí-pacificacions*» d' en Weyler.

Ha comensat a instruhirse causa criminal contra nostre apreciable colega de Castelló «*El Regional*» per un suello insertat en lo número del 16, referent al sorteig de diputats provincials locals pera construir lo tribunal contenciós administratiu.

La policia procedí ans d'ahir tarde al secuestro de la tirada del número denunciat, no trobant en lla redacció del periódich tetuanista més que tres exemplars.

Sentim lo percans de nostre colega.

Ne deu olvidarse que 'l 31 del actual deuen cambiarse pera ser retornats a la Fábrika Nacional del Timbre los efectos caducats, ab arreglo a las següents reglas.

Paper timbrat comú, classe 1.ª a 4.ª, excepte lo d'ofici pera tribunals; idem idem judicial, classe 7.ª a 13.ª inclusiv; pagarés de bens desamortisats; idem de comers, paper de gastos al Estat contractes d' inquilinat, timbres mòvils ó idem especials mòvils.

La direcció general de Contribucions indirectas ha trasladat a la Delegació d' Hisenda una real ordre per la qual se la autorisa pera imposar multas per faltas que s' cometin en lo servey de cédulas personals.

Al Abril marxará una peregrinació francesa a Jerusalem, que parará a la anada a Palermo, Mesina y Catania, y a la tornada a Egipte, Port-Said, Ismailia, Cairo, Menfis y Alexandria. Los preus del viatge, que durará quaranta dias, ab inclusió de tot gasto, serán en primera, segona y tercera classe, respectivament, 900, 700 y 500 franchs.

Excursionistas arribats dels Pirineus nos contan que fa molt temps no s' havia vist tan poca neu pel cantó de Núria com aquest any. Feren la ascensió al Puigmal, travessant un verdader mar de glás, en una extensió d' una hora y mitja, lo diumenge, y pogueren seguir tot lo camí de Caralps a Núria sense 'l més petit destorb, puig tot lo trejecte 'l trobaren desembrassat de neu, lo que no solia passar may per aquest temps, segons digueren admirats los guías que conduhien als expedicionaris.

Pero a bon segur que s' hi deu haver cambiat la decoració desde dos diás ensá, puig lo fret fort que sentim no indica altra cosa.

Lo jove estudiant D. Joseph Vila y Font, condemnat a sis mesos d' arrest per resistència a un cerrabner en lo poble de Ametlla, ha sollicitat de S. M. commutació de la pena per la de desterro, haventse posat ja en curs la instancia respectiva.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 2434.74.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde a las 12 de la nit.

Tots los dias s' exhibirá una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s' exhibiran també sis vistas diferents tots los dias, donantse a més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferència 30; se cambian vistas diáriament.

Secció oficial

Registre civil

del dia 22 de Desembre de 1898

Naixements

Rosa Constantí Guardia, de Salvador y Rosa.—Ramón Borda Escudé, de Joseph y María.

Matrimonis

Ramón Sabaté Ribas, ab Teresa Ferrando Pedret.—Aleixandre Mariné Marrasé, ab Joaquins Serra Compte.—Salvador Felip Pagés, ab María Bernat Nicolau.

Defuncions

María Borrás Llevat, 76 anys, S. Tomás 48.—Tomás Cort Anguera, 65 anys, S. Tomás 65.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Gregori.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy a las cinch de la tarde se cantarán las Matinas de Nadal y a las set s' dirá 'l Rosari y las últimas Ave-Maries del Advent. Demá a las sis de matineda s' cantarà la Missa del Gall y desseguida la de la Comunió en Ntra. Sra. de l' Esperansa y a dos cuarts de deu la Missa Major ab la solemnitat del dia. A las 4 de la tarde se dará la Bendicció papal en Ntra. Señora dels Dolors y a las cinch de demá en Ntra. Sra. del Carme.

Sant de demá.—La Nativitat de Nostre Senyor Jesucrist.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 22

De Denia en 12 hs. v. Colón de 609 ts., ab transit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.
De Génova y esc. en 7 ds. v. Alcira, de 659 ts., ab efectos, consignat a D. Anton Más.
De Bilbao y esc. en 28 ds. v. Cabo San Martín, de 1. 213 ts., ab efectos.
De Abo y esc. en 13 ds. v. suech Hispaniá, de 707 ts., ab taulons, consignat a don Emili Borrás.

Despatzadas

Pera Marsella y esc. v. Cabo San Martín, ab efectos.
Pera Málaga y esc. v. Alcira, ab efectos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	56.77	Aduanas	88.25
Exterior		Norts	24.35
Amortisable		Fransas	26.10
Cubas 1896	50.12		
Cubas 1890	42.25	Obs. 6 0/0 Fransa	80.
Exterior París		Id. 3 0/0	41.

GIROS

París	32.50	Londres	33.50
-------	-------	---------	-------

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	54.72	Cubas del 86	50.
Exterior		Cubas del 90	42.12
Colonial		Aduanas	88.25
Norts	24.15	Ob. 5 0/0 Almansa	80.87
Fransas	26.15	Id. 3 0/0 Fransa	41.06
Filipinas	65.50		

PARIS

Exterior	46.10	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	32.50	Londres	33.50
-------	-------	---------	-------

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al centat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots les païssos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	a 90 dias fetxa.	
	a 8 dias vista.	
París	a 8 dias	
Marsella	a 8 dias	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPBR.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Trazvias			
Companyia Reusense de Trazvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

Als Herniats

(TRENCATS)

Constituïheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retedir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d'ofici que, ab lo major descaro, se titulan «*ortopedistas*» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «*desahogo*» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar a vostres fills ab vendatje brut, incómodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de «*cautchouche*» ab resort.

«*Tirants Omoplátics*» pera corregir la «*carganón*» d' espalltas.

«*Faixas hipogástricas*» pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

quirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «*La Cruz Roja*».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramática de don Wenceslao Buena.

Funció pera avuy.—Segon abono. 6.ª de la 3.ª série.—Se posará en escena la preciosa y aplaudida comedia en dos actes, titulada «*Perecito*» y la pessa en un acte «*La avaricia*».—En los intermedis l' aplaudit sexteto «*Un Soir a Madrid*», Fahrbach.—«*La Verbena de la Paloma*» (fantasia), Bretón.—«*La Tempestad*» (fantasia) Chapí. Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A tres quartos de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 22.

L' alcalde de Sagunto ha destituhit a tot lo personal de la secretaría del Ajuntament, en contra del vot dels regidors.

Ha suspés també las sessions municipals. Los regidors han protestat y 'l gobernador los ha suspés del càrrech.

Com se ven, a Sagunto no mana més que l' alcalde, lo qual fa lo que li dona la gana. Pera aixó es alcalde.

—En lo sorteig de la Loteria Nacional, que s' está verificant, han resultat premiats los següents números:

Tercer premi núm. 24.281, Madrid	
40.000 pessetas número 22.733, Madrid	
> > > 40.439 >	
30.060 > > 19.012	
> > > 30.486	
> > > 26.240	
> > > 54.289	
20.000 > > 20.111	
> > > 43.788, Barcelona.	

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACÈUTIC)

Demaneu-les tots los que tinguen tos en coalsevol
Farmacia encara aquells que no hagin conseguit
livi ab cap altre de tots los acreditats especi-
fics coneguts, tota vegada que ellas cons-
tituheixen un preciós medicament pera
combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota -Se envian per correu certi-
ficadas sens augment de preu
als pobles ahont no hi hagi
farmacia sempre que s'
demanim duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelajo, 42
Barna.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminuixen y
fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y
aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica,
Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del
sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen
d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtics ni medica-
ments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo
mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil fer-
loshi prendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que s reben en aquesta Redacció.

«La Renseixença», diari de Catalunya; «La veu de Catalunya», setmanari
de Catalunya; «La Nació Catalana», quinzenal de Catalunya; «L' Art del Pagès»,
quinz-nari, «L' Aurora», mensual de Catalunya; «Lo Teatre Regional», setmanari
de Barcelona; «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya; de Vich;—
«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», set-
manari de Catalunya, de Clot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya,
de Vilafranca del Penadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.
—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellen-
se», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de
la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzaia», setmanaris de Bilbao (Bisca-
ya).—«El Eco del Guaiálope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

—baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

42 788	Barcelona	30 000
54 250	"	"
30 210	"	"
30 480	"	"
10 012	"	30 000
40 430	"	"
30 783	Madrid	"
34 231	Madrid	"

Tercer promi núm. 24.231, Madrid

32 50	London	32 50
48 10	Paris	48 10
48 10	Paris	48 10
32 50	London	32 50

Se repen ándres para operaciones de Bolsa. Compra y venta el costo de los cambios de valores cotizados en Bolsa. Documento de cambios y compra y venta de monedas d'...